

मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाप्रमाणे
राज्यातील दुय्यम न्यायालयातील कार्यरत
न्यायिक अधिका-यांना न्यायमूर्ती
पदनाभन समितीने केलेल्या
शिफारशीनुसार सुधारीत वेतना व्यतिरिक्त
भत्ते/सुविधा देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
विधी व न्याय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-२००९/प्रक्र.१४१/का-तीन

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक : २२ ऑक्टोबर, २०१०.

- पहा : १) शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-३००३/(६२)-तीन, दि. ४.०७.२००३.
२) शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-३००३/(६५)का-तीन, दि. २१.०१.२००४
३) शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-२००३/(१३८)का-तीन, दि. २३.०७.२००४
४) शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-२००६/४१६(१९)/का-तीन, दि. १६.०८.२००६.
५) शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-२००६/४१६(१९)/का-तीन, दि. १३.०९.२००६
६) शासन शुध्दीपत्र क्रमांक : एचसीटी-२००३/(१३८)का-तीन, दि. २३.०१.२००८
७) शासन निर्णय शुध्दीपत्र क्रमांक : एचसीटी-२००३/(१३८)का-तीन, दि. ३.०४.२००८.
८) मा.सर्वोच्च न्यायालयातील आय.ए.क्र.२४४ इन याचिका क्रमांक :
१०२२/१९८९ वरील सर्वोच्च न्यायालयाचा दिनांक ४.५.२०१० चा न्याय निर्णय.
९) मा.सर्वोच्च न्यायालयातील आय.ए.क्र.२४४ इन याचिका क्रमांक: १०२२/१९८९
वरील सर्वोच्च न्यायालयाचा दिनांक २.८.२०१० चा न्याय निर्णय.
१०) शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-२००९/प्रक्र.१४१/का-तीन, दि. २२ ऑक्टोबर, २०१०.

प्रस्तावना:- मा.सर्वोच्च न्यायालय यांनी आय.ए.क्र.२४४ इन याचिका क्रमांक : १०२२/१९८९
(अखिल भारतीय न्यायिक अधिका-यांची संघटना विरुद्ध केंद्र शासन व इतर) यामध्ये पारित
केलेल्या आदेशाच्या अनुषंगाने मा.न्यायमूर्ती पदनाभन समितीने दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक
अधिका-यांच्या वेतनश्रेणीत व भत्त्यांमध्ये सुधारणा करण्यासंबंधी आपला अहवाल मा.सर्वोच्च
न्यायालयास जुलै, २००९ मध्ये सादर केला. त्या अनुषंगाने मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक
४.५.२०१०, दि. १९.७.२०१० व दि. २.८.२०१० रोजी वेगवेगळे आदेश दिले असून या आदेशान्वये
देशातील सर्व राज्यांनी मा.न्या.पदनाभन समितीने केलेल्या शिफारशी दुय्यम न्यायालयातील सर्व
कार्यरत व सेवा निवृत्त न्यायिक अधिका-यांना लागू करून त्याची अंमलबजावणी दि.१.१.२००६

पासून करण्याचे आदेश दिले आहेत. त्याअनुषंगाने राज्य शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतलेला आहे.

२. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ४.५.२०१० च्या आदेशान्वये दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांच्या वेतनाबद्दल न्या.पद्मनाभन समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार दिनांक १.१.२००६ पासून सुधारित वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबत तसेच थकबाकीची रक्कम दोन वित्तीय वर्षांमध्ये अदा करण्याचे आदेश दिले असून त्यापैकी ६० टक्के रक्कम रोखीमध्ये व ४० टक्के रक्कम भविष्य निर्वाह निधीमध्ये जमा करण्याबाबत सर्व राज्य शासनांना निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार वरील अनुक्रमांक १० येथील शासननिर्णयान्वये कार्यरत न्यायिक अधिकार्यांना सुधारित वेतनश्रेणी लागू करण्यात आलेली आहे.

३. मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक १९.७.२०१० च्या न्यायनिर्णयानुसार दुय्यम न्यायालयातील कार्यरत न्यायिक अधिकार्यांना न्या.पद्मनाभन समितीने शिफारस केलेले भत्ते दि.१.१.२००६ पासून लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

उपरोक्त परिस्थिती तसेच मा.सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या आय.ए.क्र.२४४ इन याचिका क्रमांक : १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिका-यांची संघटना विरुद्ध केंद्र शासन व इतर) वर मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ४.५.२०१० व दिनांक १९.७.२०१० रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णयानुसार दुय्यम न्यायालयातील अधिका-यांना पुर्वलक्षी प्रभावाने दिनांक १.१.२००६ पासून खाली नमूद केल्याप्रमाणे विवक्षित भत्ते प्रदान करण्यास आणि विवक्षित सुविधा देण्याबाबत मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकार्यांना सुधारित वेतनश्रेणी व्यतिरिक्त द्यावयाचे अनुषंगीक भत्ते/ सुविधा पुढील प्रमाणे आहेत :-

(१) महागाई भत्ता :- केंद्र शासकीय कर्मचा-यांप्रमाणे.

(२) शहर पुरक भत्ता :- राज्य शासकीय कर्मचा-यांप्रमाणे.

(३) अतिथ्य भत्ता : दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकार्यांना न्या.पद्मनाभन समितीच्या

अहवालातील शिफारसीनुसार खालीलप्रमाणे अतिथ्य भत्ता अनुज्ञेय राहिल.

अ.क्र.	न्यायाधीशांची वर्गवारी	दरमहा रुपये
१	दिवाणी न्यायाधीश (क.स्त.)	१,५००
२	दिवाणी न्यायाधीश (व.स्त.)	२,३००
३	जिल्हा न्यायाधीश	३,१००

(४) वीज बील व पाणीपट्टी :-

दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना वीज आकाराच्या दरमहा प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५०% रकमेची प्रतिपूर्ती व पाणी आकाराच्या दरमहा ५०% प्रत्यक्ष रकमेची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय असेल.

सदरबाबतची प्रतिपूर्ती न्यायिक अधिकाऱ्यांना त्यांनी सदर देयकाची रक्कम भरल्याबाबतच्या पावत्या सादर केल्यानंतर त्यांच्या नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी प्रत्येक तिमाहीनंतर द्यावी.

(५) वैद्यकीय भत्ता :- दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकारी यांना सर्वसाधारण गरज म्हणून दरमहा रुपये १०००/- इतका वैद्यकीय भत्ता त्यांना मिळणाऱ्या वैद्यकीय सुविधांसह रोखीने अनुज्ञेय राहील.

(६) पेपर भत्ता : दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकारी यांना दर महिन्याला ५०/- रुपयापर्यंतचे एक मासिक आणि त्याशिवाय एक राष्ट्रीय आणि एक प्रादेशिक वृत्तपत्र अनुज्ञेय राहील. मूळ देयक सादर केल्यानंतर या रकमेची प्रतिपूर्ती करण्यात येईल.

(७) पर्वतीय क्षेत्रातील भत्ता :- पर्वतीय क्षेत्रामध्ये काम करणारे न्यायिक अधिकारी रुपये १५००/- इतका भत्ता मिळण्यास पात्र असतील.

(८) पोशाख भत्ता :- दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकारी न्या.पदनाभन समितीच्या शिफारशीनुसार पोशाख भत्ता दर ३ वर्षांतून एकदा रुपये ६०००/- प्रमाणे मिळण्यास पात्र असतील.

(९) दूरध्वनी सेवा :- न्या.पदनाभन समितीच्या शिफारशीनुसार प्रत्येक न्यायिक अधिकाऱ्यास, त्याच्या निवासस्थानासाठी एक दूरध्वनी अनुज्ञेय राहील. परंतु दिवाणी

न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर) व दिवाणी न्यायाधीश (वरिष्ठ स्तर) यांच्या निवासस्थानी पुरविण्यात आलेल्या दुरध्वनीवर एस.टी.डी. सुविधा अनुज्ञेय असणार नाही.

न्यायिक अधिका-यांना खालीलप्रमाणे दुरध्वनी सुविधा अनुज्ञेय असतील :-

अ.क्र.	प्रवर्गाचे नांव	दोन महिन्यांसाठी अनुज्ञेय असलेले विनामूल्य कॉल्स	
		कार्यालय	निवासस्थान
१	प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश / सत्र न्यायाधीश / मुख्य महानगर दंडाधिकारी (कार्यालय व निवासस्थान अशा दोन्ही ठिकाणी एस.टी.डी.सुविधेसह)	३,०००	२,०००
२	अतिरिक्त जिल्हा न्यायाधीश /अपर सत्र न्यायाधीश / मुख्य महानगर दंडाधिकारी (कार्यालय व निवासस्थान अशा दोन्ही ठिकाणी एस.टी.डी.सुविधेसह)	२,०००	१,०००
३	दिवाणी न्यायाधीश (वरिष्ठ स्तर) आणि मुख्य न्याय दंडाधिकारी (मुख्य न्यायदंडाधिकारी यांना कार्यालय व निवासस्थान अशा दोन्ही ठिकाणी एस.टी.डी.सुविधेसह)	२,०००	१,०००
४	दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर) /न्यायदंडाधिकारी	१,५००	७५०

दूरध्वनी बसविण्यासाठीचा खर्च आणि उपरोक्त कमाल मर्यादेपर्यंतचे दोन महिन्यांचे दूरध्वनी देयक चुकते करण्यासाठीचा खर्च कार्यालय करेल. याशिवाय आणखी कॉल्स असल्यास त्यासाठीचा खर्च संबंधित न्यायिक अधिका-यास सोसावा लागेल.

(१०) वाहतूक सुविधा :-

अ) प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश, मुख्य न्यायदंडाधिकारी, मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई, मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालये, मुंबई, जिल्हा न्यायालयाच्या मुख्यालय येथे कार्यरत पहीले अपर जिल्हा न्यायाधीश आणि पहिले अपर प्रमुख नगर दिवाणी न्यायालय, मुंबई यांना स्वतंत्र वाहन पुरवण्यात येईल. परंतु तालुक्याच्या ठिकाणी कार्यरत असलेल्या कोणत्याही अपर जिल्हा न्यायालयातील न्यायाधीशास व अन्य न्यायिक अधिकाऱ्यांना स्वतंत्र वाहन अनुज्ञेय राहणार नाही.

ब) जास्तीत जास्त ३ न्यायिक अधिका-यांना मिळून एक पूल कार अनुज्ञेय राहील.

(११) इंधन सुविधा :-

अ) महानगरातील पूल कारसाठी १५० लिटर आणि महानगरे वगळता इतर शहरातील पूल कारसाठी १२५ लिटर इतक्या पेट्रोलची दर महिन्याला तरतूद करण्यात येईल.

ब) जेव्हा न्यायालयाच्या कामासाठी पूल कार वापरात नसेल तेव्हा न्यायिक अधिका-यांना त्यांच्या वैयक्तिक कारणासाठी रुपये ३.५० प्रति कि.मी. या दराने तिचा वापर करण्यास परवानगी असेल. प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश किंवा या संबंधात अधिकार प्रदान केलेल्या संबंधित अधिका-यांने म्हणजेच (मुख्य प्रशासन अधिकारी) या सुविधेची योग्य रितीने व्यवस्था पाहिली पाहिजे आणि त्यावर देखरेख ठेवली पाहिजे.

क) ज्या न्यायिक अधिका-याकडे स्वतःच्या मालकीचे वाहन / कार असेल त्याला खाली नमूद केलेल्या शहराच्या किंवा ठिकाणाच्या प्रकारानुसार पुढीलप्रमाणे पेट्रोल / डिझेल किंवा त्यांच्या किमतीएवढी रक्कम देण्यात येईल.

१) "अ" व "अ-१" वर्ग शहरासाठी ७५ लिटर पेट्रोल किंवा डिझेल.

२) जिल्हा केंद्र - ५० लिटर पेट्रोल किंवा डिझेल.

३) स्वतःच्या मालकीचे वाहन असलेल्या न्यायिक अधिका-याला पूल वाहन सुविधा किंवा उपरोक्त प्रमाणे पेट्रोल / डिझेलच्या सोयी उपभोगण्याबाबतचा विकल्प देण्यात येईल.

(१२) रजा प्रवास सवलत : ज्या न्यायिक अधिका-यांनी दोन वर्षे सलग सेवा केली आहे व ज्यांनी परिविक्षाधीन कालावधी समाधानकारकरित्या पूर्ण केला आहे अशा न्यायिक अधिका-यांना चार वर्षांच्या गट वर्षातील रजा प्रवास सवलतीचा लाभ अनुज्ञेय राहील. तसेच जर त्यांनी सदर गटवर्षात हा लाभ पुर्वी घेतला नसल्यास त्यांना निवृत्तीच्या शेवटच्या वर्षाच्या कालावधीत सुद्धा हा रजा प्रवास सवलतीचा लाभ अनुज्ञेय राहील.

(१३) स्वग्राम रजा प्रवास सवलत : दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना, २ वर्षांच्या गट वर्षात एकदाच प्रवास सवलत अनुज्ञेय असेल. राज्य शासनाच्या नियमानुसार ही प्रवास सवलत अनुज्ञेय असेल. ज्या न्यायिक अधिका-यांची दोन वेळेला प्रशासकीय कारणास्तव एकाच पदावर कार्यरत असतांना राज्याच्या एका टोकापासून दुस-या टोकाच्या ठिकाणी बदली झाल्यास त्या न्यायिक अधिका-यांना एक जादा स्वग्राम रजा प्रवास सवलत अनुज्ञेय राहील.

(१४) अतिरिक्त कार्यभाराकरीता विशेष वेतन :- न्यायिक अधिका-याकडे जर कामकाजाच्या सलग १० दिवसांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी दुस-या न्यायालयाचा कार्यभार सोपविण्यात आला असेल आणि त्याने उल्लेखनिय रितीने त्या न्यायालयाचे न्यायिक कामकाज पार पाडले असेल तर, तो धारण केलेल्या अतिरिक्त पदाच्या समयश्रेणीच्या किमान टप्प्याच्या १०% इतके विशेष वेतन मिळण्यास पात्र राहील.

(१५) रजा रोखीकरण आणि रजा वेतन :- दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना दोन वर्षांच्या गटवर्षात एक महिन्यापेक्षा अधिक नसेल इतक्या रजेचे रोखीकरण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. न्यायिक अधिका-यांनी या सुविधेचा लाभ घेण्यासाठी अर्जित रजा घेण्याची आवश्यकता नाही.

(१६) बदली भत्ता :- दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना केंद्र शासनाकडील संबंधित नियमानुसार बदली भत्ता अनुज्ञेय राहील.

(१७) घरबांधणी अग्रीम :- राज्य शासकीय कर्मचा-यांप्रमाणे .

(१८) वाहन कर्ज मर्यादा :- दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना रुपये ८.०० लाख इतक्या मर्यादेपर्यंत.

वाहन कर्ज राज्य शासकीय कर्मचा-यांकडून वसूल करण्यात येणाऱ्या व्याजदराप्रमाणे अनुज्ञेय राहिल.

(१९) संगणक खरेदी अग्रीम :- सदर सुविधा रद्द करण्यात आली.

३. दुय्यम न्यायालयातील कार्यरत न्यायिक अधिका-यांना वेतनेतर भत्त्याच्या थकबाकीच्या रकमेपैकी ६० टक्के रक्कम तीन महिन्यात रोखीने देण्यात यावी व उर्वरीत ४० टक्के रक्कम त्यानंतर ९ महिन्यात रोखीने म्हणजेच चालू व पुढील अशा दोन आर्थिक वर्षात देण्यात यावी.

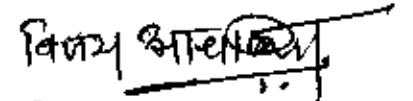
४. सदर खर्च हा विधी व न्याय विभागाच्या अर्थसंकल्पीय नियंत्रणाखाली न्यायिक अधिका-यांसाठी होणारा खर्च आहे. इतर मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्या नियंत्रणाखालील न्यायिक अधिका-यांसाठी होणा-या खर्चाची तरतुद स्वतंत्रपणे करावयाची आहे.

५. सदर भत्ते व सुविधा यासाठी होणारा खर्च त्या त्या आर्थिक वर्षाच्या मंजूर वित्तीय अनुदानातून भागविण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ६१६/२०१०/का.व्यय- ६, दि.२२.१०.२०१० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्यांचा संकेतांक २०१०१०२२१६४१०८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विजय आचलिया)

प्रधान सचिव व विधी परामर्शी

प्रति,

मा. राज्यपालांचे सचिव

मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव

मा. उप मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव

मा. मंत्री (विधी व न्याय) अणि त्यांचे स्वीय सहाय्यक

मा. राज्यमंत्री (विधी व न्याय) अणि त्यांचे स्वीय सहाय्यक

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई
प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई
प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई
महालेखापाल-एक /दोन (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र मुंबई /नागपूर
महालेखापाल-एक /दोन (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र मुंबई /नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई
मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई
प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे /नागपूर /औरंगाबाद/अमरावती /अकोला/ठाणे.
मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई
सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश
संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
धर्मादाय आयुक्त, मुंबई
विधो व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने
विधो व न्याय विभाग / का.७ (आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी)
वित्त विभाग (व्यय-६)
सर्व मंत्रालयीन विभाग
निवड नस्ती.